

Jedanaesto izdanje Međunarodne škole ljudskih prava u organizaciji Europske udruge studenata prava (ELSA) Zagreb

Kraj je srpnja i nepodnošljivo je vruće. Stari se autobus mađarske marke polako truska Jadranskom magistralom. Vozi me u Zadar gdje ću se pridružiti svojim kolegama iz ELSA-e Zagreb u jednodnevnom seminaru na ovogodišnjoj „Međunarodnoj školi ljudskih prava“.

Ovaj projekt jedan je od najdugovječnijih na našem Fakultetu i ovo je već 11. godina da se održava. Svake godine prikuplja četrdesetak zainteresiranih studenata prava iz Hrvatske i iz inozemstva u tjednu učenja, ali i druženja.

Seminar se tradicionalno održava u Zadru kako bi, uz znanje o ljudskim pravima, hrvatski i strani studenti mogli uživati u ljepotama ovog dalmatinskog grada. Konačno, sredina je ljeta i unutrašnjost Hrvatske je nezahvalno sparna, a na moru je moguće uhvatiti još pokoji dašak vjetra.

Zadar je izabran ne samo zbog svojih povijesnih ljepota i povoljnog geografskog položaja, već i zbog činjenice da ima jedan od ljepših i pristupačnijih studentskih domova u državi. Zamišljate li sada obalnu verziju studentskog doma „Stjepan Radić“, nemojte, jer se zaista ne radi o ničemu sličnom. Premda nije naročito velik, dom je moderno uređen, prostran i čist te predstavlja pravo osvježanje nakon domova kojih smo se dosad nagledali.

To prvo nedjeljno popodne iskoristili smo za upoznavanje. Ugodno smo se smjestili, istražili dom, osigurali lokaciju najbliže trafike i pekare te popili piće na umirućem suncu. Trebalo se spremati za prvi službeni događaj - „National Drinks Night“. Kao što naslućujete, riječ je o skupnom izlasku na kojem se konzumiraju samo i isključivo pića koja predstavljaju pojedine zemlje ili regije. Budući da je osim Hrvata iz raznih dijelova lijepe naše bilo i mnogo stranih studenata, zaista se imalo što vidjeti i okusiti. Nekoliko sati kasnije, kad su nam od osebnih okusa odumrle sve okusne papile, zaputili smo se istražiti zadarski noćni život. Bila je nedjelja navečer, stoga smo izgledali poprilično čudno u pokušaju da u kasnim noćnim satima pronađemo zabavu koja bi nas zadovoljila, no ustrajali smo i na koncu uspjeli. Uspavani zadarski klub otvorio nam je svoja vrata i usrećio nas na nekoliko sati.

Svi pomalo mamurni i neispavani, započeli smo radni tjedan. S ekstra velikim šalicama kave i slatkim krafnama da probude sva osjetila, sjeli smo u kongresnu prostoriju zadarskog doma.

Prva predavačica na redu bila je Ivana Radačić, suradnica u Institutu Ivo Pilar. U veselom i bezbrižnom tonu Ivana se potrudila dati nam najbolji mogući uvod u tematiku ljudskih prava. Popodne smo nastavili s radionicom u kojoj smo razgovarali o praktičnoj primjeni ljudskih prava u našim svakodnevnom životima. Pritom smo najviše raspravljali o tome kako se ljudska percepcija ovih važnih prava mijenja jednom kad se radi o nama samima.

Drugi dan je, pak, bio posvećen diskriminaciji, ponajviše diskriminaciji žena i djece. Kako bi nam približila temu, predavačica joj je posvetila i popodnevnu radionicu u kojoj smo u ruke dobili fiktivni slučaj koji se bavio upravo ovom socijalno osjetljivom temom.

Sljedeći dan predavanjem nas je počastio gospodin Luka Mađerić, predstojnik Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske. Kako bi provjerio naše znanje, predavanje je započeto kratkim kvizom o ljudskim pravima i njihovom utjecaju u današnjem svijetu. Gospodin Mađerić ostatak svog predavanja usmjerio je na rad Ureda za ljudska prava davši nam iz prve ruke uvid u zaštitu ljudskih prava na nacionalnoj razini. Popodnevna radionica se, s druge strane, usredotočila na pitanja trgovanja ljudima jer je upravo to problem s kojim se Hrvatska trenutačno bori. Jedan od najvećih problema pri rješavanju tog pitanja jest podizanje svijesti o trgovanju ljudima i njegovim posljedicama. Velika većina Hrvata ne zna da je naša domovina kako „zemlja podrijetla“ tako i „zemlja tranzita“ i „zemlja destinacija“. U Hrvatskoj taj problem nije toliko izražen koliko u drugim istočnoeuropskim zemljama, no postoji i gdje. Mađerić je naglasio kako su upravo ovakvi seminari najbolji put ka osvještavanju javnosti o njegovu postojanju.

Kako bismo se malo odmorili od predavanja, a ipak nastavili podizati svoju svijest o tematici ljudskih prava, u kongresnoj je dvorani organizirana filmska večer s tematikom kršenja prava zatvorenika u zloglasnom „Guantanamo“ zatvoru. Dvosatni dokumentarni film ostavio je velik dojam na sve nas te smo ostatak poslijepodneva posvetili žučnoj raspravi o pravima zatvorenika.

Posljednja dva dana seminara predavao nam je Mislav Mataija, asistent na Katedri za europsko javno pravo. Njegova su predavanja bila posvećena pristupanju Europske Unije jednom od najvažnijih dokumenata za zaštitu ljudskih prava u povijesti, Europskoj Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Asistent Mataija istaknuo je kako je proces kompliciran zbog naravi Europske Unije kao stranke, no kako se nada povoljnom rezultatu. Osvrnuli smo se i na utjecaj globalizacije i kapitalizma na ljudska prava diljem svijeta. Popodnevna su predavanja pretvorena u radionice u kojima smo simulacijom uloga koje brojna tijela na međunarodnoj razini imaju u njemu imaju naglašavali dobre i loše strane pristupanja Europske Unije ovoj konvenciji.

Iako smo većinu vremena proveli na predavanjima i radionicama, nismo zapostavili ni drugi, jednako važan dio svih međunarodnih seminara - zabavu. Organizatori su se zbilja potrudili da svaku večer učine drukčijom i osiguraju osebujne i pamtljive tulumе. Nakon „National drinks“ večeri, zbog koje smo se svi doživotno odrekli pića, uslijedio je „Hawaiian party“. Jedan od sponzora opskrbio nas je šarenim ogrlicama od cvijeća, a uz prikladnu odjeću i atmosferu na zadarskoj obali nije bilo teško zamisliti da ste zaista na rajskom otočju.

Iduću smo večer, umjesto da se samo izležavamo i čavrljamo, bili prisiljeni pokrenuti svoje umove i noge na veoma neočekivan način. Riječ je o tzv. „pub crawlu“. Ako vam je taj pojam nepoznat, kao što je bio i meni, dopustite da objasnim. Pažljivo se podijelite u grupice, a onda svaki tim dobiva kartu s označenim mjestima i zadacima koje na tom mjestu mora izvršiti. Tim koji prvi dođe do konačnog odredišta sa svim obavljenim zadacima pobjeđuje. Za nagradu, najbolji je tim dobio bolove u nogama i glavobolju, ali i zadovoljstvo pobjede. Pritom smo se svi odlično zabavili jer nitko od nas podulje vrijeme nije aktivirao nikakve druge mišiće osim onih u glavi.

Sredinu tjedna obilježili smo turističkim obilaskom u kojeg nas je pvela jedna od sudionica seminara. Iskušavajući njezino strpljenje, polako smo obišli najprije klasične, a zatim i moderne ljepote Zadra. Posjetili smo staru jezgru i crkvu sv. Donata, a zatim i morske orgulje i instalaciju „Pozdrav Suncu“.

Organiziran je i grupni izlet koji nas je brodom poveo na obližnji otok Ugljan. Prepun netaknute prirode, ali ne i turista karakterističnih za to doba godine, ovaj nas je maleni otok posve iznenadio. Večerali smo na otvorenome uživajući u morskim specijalitetima zadarskog arhipelaga.

Sljedeće tri večeri posvetili smo istraživanju zadarskog noćnog života. Posjetili smo sve veće klubove i kafiće, od šminkerskih lounge barova u kojima nas je pratila zadarska televizija do kafića u kojih smo jedva stali. Premda je naša moćna gomilica izazivala čuđenje gdje god smo krenuli, nije nam smetalo. Plesali smo i pjevali, družili se i razmjenjivali iskustva. Bilo je zaista nevjerojatno pričati s nekim tko živi toliko udaljen od vas, a ima slična ili gotovo ista iskustva kao i vi ili pak pričati s nekim tko živi posve drukčiji život od vas, ali je ipak tu na ovom seminaru, uči od vas kao što i vi učite od njega. Svi smo bili jednako otvoreni za upoznavanje novih ljudi i kultura te nam nije smetala činjenica da nikome od nas engleski nije materinji jezik i da se nikad prije u životu nismo vidjeli.

Zadnji je dan upriličena ceremonija zatvaranja. Podijeljeni su certifikati, a svi smo za trud uloženi tokom tjedna dobili 4 ECTS boda koje možemo iskoristiti u daljnjem školovanju. Podijeljene su i neke druge diplome. Tako su proglašeni najpjevač i plesač, najpar, najgovornik i osoba koja je najmanje spavala. Upravo su te diplome izazvale salve smijeha i dobrog raspoloženja jer su se dodjeljivale isključivo na temelju naših glasova.

Nakon zadnjeg noćnog izlaska došlo je jutro, a s njime i vrijeme za oproštaje. Razmijenili smo kontakte i adrese, foto albume i video zapise te se obećali redovito javljati jedni drugima. Više od pola godine nakon našeg jednotjednog druženja održavamo to obećanje uvijek se iznova sjećajući lijepih trenutaka koje smo proveli zajedno.

Nakon sedam dana, umorna ali sretna u istom sam se onom busu po istoj vrućini vraćala kući. Tjedan u Zadru zaista je bio i više no što sam očekivala. Osim što sam naučila mnogo (a, to je, barem za mene, nekako na prvom mjestu), dobro sam se provela i upoznala mnogo novih ljudi koje danas smatram prijateljima. Stoga ovim putem pozivam sve željne znanja, ali i dobre zabave te novih poznanstava da nam se pridruže i iduće godine u Zadru. Vjerujte mi, nećete požaliti!

